

„Danfæren“

et halvguldsomt Nøds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

„Danfæren“ udgaaer hver Tirsdag og Fredag Pris pr. Aargang.

De forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00 Bladet betales i Forud.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktion: A. M. Andersen.

Alle Bidrag til „Danfæren“'s Indhold: Udsendinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseres: A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man slaae til det nærliggende Postkontor. Skulde det ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danfæren“'s Kontor.

Naar Leserne henvender sig til Føit, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de faa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Piger, som i Aar skal graduere fra Kommuneskolerne i Washington, vil komme til at nøjes med simple, hvide kjoler og med det Haar, Naturen har givet dem. Der er Piger, som ikke vil regne Graduering under jaadanne Omstændigheder Umagen værd, mener et Blytdeblad.

Den norske Synodes Minnesota Distrikt begynde sit Aarstæde i Wilmar, Minn., den 31. Maj. Der indberettes bl. a. udsværg om Foreningssagen, og hele næste Dag drøftedes den Sag. Ved en Prøveafstemning stemte 166 for at godkende Foreningsskomiteens Indstilling om Forening, og 6 stemte imod, 14 stemte ikke.

Den gamle norske Prof. Dr. Lauritz Karjen, der i mange Aar har redigeret „Evangelisk Luthersk Kirketidende“, oplyser i dette Blad, at han agter at slutte sin Berning som Redaktør. Han gør sit Samfund opmærksom paa denne sin Beslutning, saa der ved de foresaaende Aarstæder (Distriktsmøder) kan blive valgt Redaktør for Bladet.

Luthersk teologisk Seminar for Central-China. Et saadant Seminar er det norske Missionssekselskab i Norge, Den forenede norsk lutherske Kirke i Amerika, Sanges Synode og Det finke Missionssekselskab bleven enige om at bygge og benytte i Forening. De navnte Kirkesamfund og Selskaber og deres Missionærer i China er naaet til den Beslutning, efter at de i 3 a 4 Aar har arbejdet hen imod dette Maal. Der er købt en smuk, høj Plads til Byggetomt tæt ved Jernbanen 10 Mil fra Santow Substation. Stedet hedder Sekfow.

Striden om Kolonisation, der har været ført mellem Mænd i „Den danske Kirke“ omtales i „Kors og Stjerne“, og der skriver Pastor Bestergaard saa: „Past. Selweg har Ret i næsten alt, hvad han har fretovet for saa vidt, som de fromme Lister altid har Ret. Men Usikkerheden ligger i Muligheden for Usikkerhedens Gennemførelse. Det var saaledes ønskeligt, om vi kunde samle alle vore udvandrede Landsmænd i det smukke og dejlige Wisconsin; det var ønskeligt, men men nogen tror, det er muligt? Skulle Muligheder for Fremtiden udfolke der sig ikke for vort Blik, om vi havde haft den halve Million Danske, der findes i United States samlet i Wisconsin? Svaret er ligesaa skæbetsfuldt, som det er fromt.“ — Fornuftige Ord.

„Missionæren“ i Christiania fortæller, at Pastor Karl Schreiner nylig holdt et Foredrag om Mormonerne i Calmeyer-gadens Missionshus for ca. 3,000 Mennesker. Pastoren gav en klar og fængslende Skildring af Mormonernes falske

ligion som et eneste stort Bedrageri og paaviste, hvorledes den hænger nøje sammen med Usædelighed. Der maas omstages energisk Oplysningsarbejde om Mormonismens hedske Livsanskuelse, ligesom der maas rejse en folkeopinion imod denne „hvide Slavehandel“, som Mormonismens Agenter driver i Norge.

Mormonerne har anset Kong Haakon om Tilfælde til at erhverve Ejendom i Bergen. Men efter at Forsøgningen havde været foretaget „Formandskabet“ til Overvejelse og Udvalgte blev den afflaaet.

Danmarks Gesandt besøger Blair.

Den 30. Maj, midt under Eksamenstræfningen ved Skolen, modtog Prof. Vig Brev fra den danske Konsul i Chicago med Underretning om, at den danske Gesandt i Washington, Grev Carl Moltke, vilde besøge Skolen her den 3. Juni.

Saa godt det efter den korte Tids Besøge og Omstændighederne paa Skolen — hvis Elever og fleste Lærere var bortrejst — lod sig gøre, søgte man at gøre, hvad man kunde for at modtage den høje Gæst paa en værdig Maade.

Den 3. Juni — i Mandags Kl. 3 Eftermiddag — kom Grevnen fra pr. Automobil fra Omaha til Blair og blev modtaget af Skolens tilstedeværende Lærere.

Efter et kort Besøg her i Dan. Luth. Publ. Skole gik Turen videre — ogsaa pr. Automobil — videre ud til Skolen, hvis Velværelse Grevnen i høj Grad beundrede.

Efter at have besøgt Skolens Musikforening, Elevkomite, Bibliotek, Gymnastikhus osv. gik man ind i Skolens Kapel, hvor en ikke saa lille Forsamling af Danske fra By og Omegn, samt enkelte Amerikanere, var ankommen for at se og høre den danske Gesandt.

Efter korte Beskrivelser af Professor Vig og Byens Borgemeister, Mr. W. D. Saller, talte Grev Moltke, først paa Engelsk og siden paa Dansk, til Forsamlingen.

Vi gjorde intet Forsøg paa at referere hans Tale, tog kun imod Indtryk.

I den engelske Del af Taleren udtalte han i velvalgte Udtryk, hvad godt han havde hørt i det amerikanske Folk. En Ting særlig ønskede han, Danfæren maatte lære af Amerikanerne, nemlig trods forskellige Anskuelse om mangt og meget at kunne vise Agtelse for hverandre — virkelig at kunne vise Agtelse for andres Anskuelse.

I Talerens danske Del glædede det os at modtage et bestemt Indtryk af Grevens Agtelse og Interesse for Kristendom og Kirkes Arbejde. Man mærkede, at han havde fulgt ikke saa lidt med „Den forenede danske Kirkes Arbejde og da navnlig dens Skolearbejde.

Grevnen havde ogsaa med Iærkelig Interesse lagt Mærke til Prof. Vigs skriftlige Arbejder, saa vidt vi forstod fortrinnsvis hans historiske Bidrag til „Danfæren“ i Amerika.

Efter Talerens Slutning gaves der Lejlighed for de tilstedeværende til at hilse paa Grevnen, en Lejlighed som mange benyttede sig af.

Om Aftenen samledes 12 af Byens Danske og hvide Aftensmad sammen med Grevnen paa Clifton Hotel, og næste Formiddag Kl. 11 gik hans Rejse paa pr. Automobil tilbage til Omaha.

COUNT MOLTKE Minister From Denmark.

Grev Carl Poul Oscar Moltke er født den 2. Jan. 1869 i København og er ældste Søn af Grev

Adam Henrik Carl Moltke og hustru 2. Gustru, Comtesse Emma Christine Capizuchi de Casini (død 1870), hvis Broder tidligere var russisk Ambassadør her i Amerika.

Grevnen gjorde i sin Ungdom Tjeneste i den danske Marine, nemlig fra 1889 til 1897, som Officer og har som saadan set sig viden om i Verden.

Fra 1897 har Grev Carl Moltke været i Diplomatens Tjeneste og været Legationssekretær i London og Berlin; har senere i 5 Aar været dansk Gesandt i Rom.

Derfra kom han til Washington, hvor han for 3 1/2 Aar siden afløste Dr. Konstantin Bruun som dansk Gesandt. Den 23. Juli forlader Grevnen denne Post for at indtage en for Danmarks Vedkommende om mulig endnu vigtigere Gesandtstabspost.

Grev Moltke er i færdig Forberedelse til Amerika, idet hans Gustru er Amerikanerinde, Miss Cornelia van Rensselaer-Thayer fra Boston, med hvem han indtraadte i Ekteforbånd i 1907.

Grevinde Moltke nedstammer gennem sin Bedstemoder fra den rige hollandsk-amerikanske Familie von Rensselaer i Staten N. York, og paa Faders Side fra Kapitalisten og Filantropen Nathaniel Thayer (1808—83).

Grev Moltke har siden sin Ankomst til Amerika levende interesseret sig for sine Landsmænd her i Landet og besøgt de danske Kolonier, særlig i Byerne rundt om i Landet, lige fra New York til San Francisco, fra St. Paul til New Orleans.

Lige før Bladet gik i Pressen, modtog Prof. Vig følgende Telegram fra Grev Moltke:

Des Moines, Ia., June 5th, 1912 Rev. P. S. Vig, Trinity Seminary, Blair, Nebr.

I beg to offer you and your Colleagues my most heartfelt thanks for all your good will and hospitality. May your good work always progress and prosper. Moltke.

Realiteten.

(Af X.)

Enhver, der følger med Tiden — og fortaar den — kunde sig selv, at et Tilfælde som det med „Titanic“ vilde sætte utallige Penne i Bevægelse. Til etsvært af de tusinde Bladkontorer bragte Posten hele Bogindlæggene af „Digte“, Artikler, Indvendinger, Bemærkninger, Advarsler o. s. fr.

Vi alle laborerede under den Tøise, at et Ulykkestilfælde af den Art var (til)lad denne Udtryksmaade) udmærket iørgelig.

Vi, og ganske vist er der jo en egen Art Følelighed ved paa sig Maade at synke i Døden under fuld Musik.

Men lad os engang se denne Skæbne i sit rette Lys og derunder spørge, hvad det nu i Grunden var, der gjorde den saa udmærket iørgelig.

Naar en fuldtbetalt Sporvogn styrter i Høden, fordi en Brovægter forsømte at dreje sin Bro til — jo, der bliver nok lidt Opmærksomhed, men det bliver kortager sig snart, thi saadanne Skæbnelser er man saa vant med.

Naar en Togbetjent ved Sammenkobling af Vogne paa Grund af Uforsigtighed klemmes til Døde — jo, der følger en kortere eller længere Beretning derom i al Fald i enkelte Blade, men næste Dag er Historien glemt, eller maaske læser man en ny Meddelelse af samme Slags: saadan noget bliver man saa vant med.

Naar paa en Byggeplads en almindelig Arbejdsmand falder ned og render sig en Jernboldt gennem Siden, køres til Hospitalet, hvor Saarlægen fort og stunds erklærer, at det er et farligt Tilfælde — jo, der gives en lille Notits derom, men det at Manden gennem Blodforgiftning lider en langsom, pinefuld Død og udaander under frygtelige Svæler, se, saadant læser man jo saa tit, det gør ingen Opsigt.

Naar i en Kulmine et Dørfred dræber en fem — seks Arbejdere

— jo, næppe nok tænker Læreren over, hvad det egentlig betyder, naar han flugtigt betragter Dørfredens over den lille Beretning. For det er ikke første Gang, den Slags påsejerer.

Naar en Automobilstyrer i Overmod bræler gennem Gader, hvor Trafikken er tildug, og enten dræber andre eller selv mister Livet — nej, det opholder vi os saameget ikke længe over, det hører jo til det almindelige.

Naar i en Fabrik en Maskinist lemlestes for hele Livet, det være nu ved egen Uforsigtighed eller ved Forsømmelse fra Egenes Side — nej, man maas ikke forlange det urimelige og vente, at Folk skulde tabe Hovedet over lige dagligdags Smaating. — Det er Realiteten.

Et hundt og stærkt Menneske vil ingen Støde tage af lad os sige 50 Kettinglag, hvis han faar dem tildelt i smaa Doser, f. Eks. et hvoeranden Dag — det vil blot hæbde ham. Jaar han derimod de 50 Slag fuldbragte i et eneste, vil det rimeligvis dræbe ham eller i bedste Fald give ham et Knæk, han aldrig forvinder.

Dg se — de enkelte Tilfælde, vi daglig ser eller hører af ovennævnte Art, de hæbder os blot, saa vi let toaler dem. Men hvis vi regner sammen, hvis Statistiken præfenterer os sit Facit og siger, at der aarlig dræbes ca. 35,000 Mennesker (sem og tredive Tusinde) i Kulminer, Fabrikker, Tøgtjeneste og lignende — det er, sammenlignelsesvis, en arielig By, der har 35,000 Indbyggere — hvad saa? Kan det saa bide paa?

Na, ja! Lige i Tjeblikket maaske. Man studer ved Tallet. At det dog kunde løbe op til sa mange Tusinder i vort Land alene! Det er dog forarret!

Blit er det saa. Men heller ikke videre. Denne langsomme tællende, seje Maade at naa de 35,000, der mangler alligevel noget væsentligt.

Lad os kun være befandt, at vi er Mennesker. Tallet er forarret, men hvad der jattes, er just det udmærket iørgelige. Hvad der gjorde hin Undergang saa udmærket iørgelig, var simpelthen, at der var var saa mange „drebare Liv“, det vil sige saa mange rige, der gik under — samt at Skibbruddet ledvagedes af fuld Musik. — Det er Realiteten.

Derfor var der saa mange Penne, der fradjede Løs. Derfor blev Redaktorerne formelig belejrede med „Digte“, Artikler og alt det øvrige.

Sej jer, at en Bladmand tilfendtes en Udbydelse med uanfærligt Omfoad: „Here are no icebergs in heaven“. Han taffede saa meget for Digtet, men fandt sig dog ikke opfordret til at offentliggøre det. Derimod udtalte han, at efter hvad han kendte, eller efter hvad han har hørt og læst, findes der heller ingen Isbjerge hint andet Sted. Tillige lovede han at ville trykke det første det bedste Poem, hvis Omfoad var: „Here are no Ismays in heaven“.

Vi maas se at arbejde os ud fra den forsvilede Væ, at en rige Liv er af større Værd, mere dyrebart, end en fattig. Der er nok, til at overtage den Stilling, den rige efterlader. Derimod er der kun saa, som oftest vel slet ingen, til at fylde Pladsen som Forsøger for den fattige Mand's efterlader.

Gud-Herren selv er Enernes Forsøger og de faberløses Fader Ja, men det er jo netop gennem a n d r e, han vil hjælpe dem, der lider ilde. Og naar nu disse andre er saa tungbørige, som Tilfældet er! — Se, da lader de fattige Børn og Mødre, der er berøvet deres Forsøger, saa smagende, bitter Rød, som Tilfældet er. Det er Realiteten.

Andre Notiser.

Ja, vi gav vor Ben Jens Hemmingen Lov til at skrive, som han vilde om Laft og Roosevelt. „Danfæren“ er ikke fulgt til nogen politisk Interesse. Og vi ønsker en fri Dørfred af Dagens Spørgsmaal, saa Vælgerne ogsaa gennem dette Blad kan faa en lille Hjælp til at

KAN DU SYNGE: GUD ER GOD?

Naar Uvejret det raser med Orkanens Magt, Naar det synes som alt skal forgaa, Og naar Satan, iført en Lysengels Dragt, Dig med Blindhed for Naaden vil slaa, Kan du da med frit Mod synge: Herren er god. Han er trofast, han holder sin Pagt!

Naar det tordner og lyner fra Sinai Bjergs Top, Og Guds Lov domfælder dit Liv, Kan du se fra det lave mod Guds Himmeltop, Sige: Der bor Kristus, mit Liv! Kan du da, med frit Mod synge: Herren er god, Jeg er frelst ved hans Almagts-Bliv!

Naar dig ingen forstaaer, og du miskendt maas gaa, Medens Vennerne svigte og fly, Kan du da Herrens Veje se og forstaa, Skue Solen bag Uvejrets Sky? Kan du da, med frit Mod synge: Herren er god; Han er den, som gør alle Ting ny!

Naar du saa, at de „stærke“ snubled og faldt, Og at „Pillerne“ ramled omkuld, Kan du sige i Tro: Herren kender det alt, Er af Naade — Barmhertighed fuld. Har du da Trosmod? synger: Herren er god, Og mod mig er han trofast og huld.

Kan du hvile fuldtryk i Guds Børns „Fadervor“, Kan du tro da, at Gud vil dit Vel? Og som han er ingen i Kærlighed stor, Han er Værn for sit Folk — Israel. Har din Tro da sin Rod i at Herren er god; Thi for mig har han gjort alt saa vel.

Saa, til Lykke, min Ven; thi du ejer Guds Fred, Den, som overgaaer Kløgt og Forstand. Du har alt i Guds Søn, han vil lede dit Fjed Hjem til Hvilens forjættede Land. Der ved Livstræets Rod rinder Saligheds Flod I de frelstes og frigtortes Land.

F. C. Kjeller.

for de jer i hans Kandidatur en Redbrødsje af deres egne Partistruer. Striden mellem Laft og Roosevelt medfører megen Bitterhed, men nedenunder denne ligger Spørgsmaalet, hvor langt det republikanske Parti skal gaa i sin Udførelse af at virkeliggøre folkelig Regering.

INFORMATION CONCERNING THE ALUMNI-ASSOCIATION.

The Dana College and Trinity Seminary Alumni Association held its annual meeting Friday, the 31th of May, 1912. We are glad to announce that the Association now numbers fifty-two members, so that, if the Association elect loyal and efficient officers, its healthy continuance is assured. After hearing the secretary's report, new officers were elected. Mr. N. P. Nielsen, a senior in the Seminary, was elected President; Rev. I. Gertsen of Council Bluffs, Vice-President; Mr. N. H. Debel, a senior at the Univ. of Nebr., Historian; and Mr. H. A. Swanson, a graduate of Dana College, Secretary-Treasurer.

Two motions, involving a change of constitution were made and seconded. The first: "That the Association publish an annual pamphlet, which is to be issued free of charge to each member, edited by the Historian, assisted by the President, Vice-President and Secretary-Treasurer" (to be added to Art. 4, Sec. 2, after d)

The second: "That the Executive Committee only make suggestions before the Annual Meeting as to the election of honorary members" (to be added to Art. 3, Sec. 2). These two motions will be voted upon at the next annual meeting. — After the close of the business part of the meeting, Rev. L. H. Kjeller gave an encouraging talk on the good things our Association might accomplish. It might divert slander and prejudice from corrupting our school institutions.

We would again like to invite all eligible persons to join hands with us in becoming members of this association.

H. A. Swanson, Sec-Treas. Box 418, Blair, Nebr.